

4 cum actio personalis primo loco intentata, successivum exercitium actionis realis non excludat, ut advertit Coler. de process. execut. qn. 3. cap. 5. nu. 42. Albit. de inconstanti. in iudic. qn. 15. n. 33. Rot. dec. 8. nu. 2. in nro. de caus. poss. & propriis.

Prout neque iterum controversia falsitatis mandati procurare impedire potuit, quin in proposito eidem Livie esse concedenda restitragio, dum talis falsitas satis prolata remanisset, etiam in hoc iudicio civili, ex sciantia criminali prævio testium examine, contra lulum resignantem lata, que licet esset contumacialis, post annum probat delictum, & eundem effectum operatur, ac si esset servatis servandis prolata. Scacc. de iudic. lib. 1. cap. 97. nu. 120. Rot. dec. 486. nu. 9. part. 14. & dec. 313. nu. 8. part. 18. recent. cum tamen sufficeret vehementem ex ea suspitionem falsitatis resilitare, dum illa in iudicio civili pro vera falsitatis probatione reputatur. Rot. dec. 236. nu. 9. part. 15. & decif. 555. nu. 8. par. 18. res.

Ponderato potissimè in pramissorum corroborationem, quod talis falsitas per defensores Montiffarum in prima instantia non solum non fuit in controversiam revocata, sed imò positivè verè per Julium admittam fuisse, Rota coram Baratt. dec. 678. nu. 2. Gregor. dec. 506. nu. 6. & seg. & in recent. dec. 652. n. 5. par. 2. ita serotina illius impugnationi insubsistentiam proposita: exceptionis ostendit: rem enim tam grandem ramdium non reticissent, ut inquit text. in l. si foris, ff. de pen. Menoch. conf. 267. nu. 28.

Quod autem prædicta sententia criminalis collusivè inter Liviam & Julium fuerit procurata ad inferendum præjudicium emptoribus locorum montium, nullam animadversionem mereri visum fuit: cum enim per illam Julius notam publicè infamiam, & periculum carcerationis subiecit, & ulterius condemnationem ad trimes perpetuas passus fuerit, ex his consequenter exclusa remanet omnis præsentia collutio, que nunquam intervenisse præsumitur, quoties illa verig in manifestum præjudicium illius qui eam admittisse prætenditur, ut advertunt Cravet. conf. 75. n. 15. Gratian. conf. 69. nu. 6. lib. 1. Sylvan. conf. 7. nu. 11. & seg. Farinac. de falsit. qn. 153. nu. 205.

Neque ad effugiendam controversiam restitutionem locorum montium visa fuit relevare instantia, quam faciebant defensores emptorum ob auctoritatem Principis intercedentem in his contractibus, sub cuius clypeo immunes ab omni periculo se iactabant, quia ut observant DD. brevi, sed matura deliberatione securitas quam facit Principis in diffractione locorum montium, est quoad onera & hypothecarum, que late fuit animadversum in præcedenti mea Decifione, que residerit, §. prois neque subsistere: nam in reliquis ultra Principis auctoritatem in resignatione locorum montium, eorumque legitima translatione in personam alterius, necessario quoque requiritur prioris Domini consensus, sine quo Princeps nunquam ad interpositionem suæ auctoritatis devenire solet, ut advertit Card. de Luca de regal. disc. 26. n. 2. & 3. disc. 27. nu. 2. disc. 43. nu. 13. Hinc propterea succedit, quod cum talis consensus in proposito non intercesserit, emptores prædicti pati debeant eorumdem locorum avocationem, ex firmatis per Rot. coram Cavalier. decif. 651. nu. 7. & dec. 642. nu. 14. & 15. coram Dunoz. Jun. & decif. 112. n. 22. & seg. penes Posth. de subsistat. Princeps namque de rebus alienis sine ipsius Domini consensu disponere non intendit, neque præsumitur illum spoliare velle de iuribus, que ab ipso Principe per viam contractus, & titulo oneroso acquisivit. Rot. dec. 446. n. 6. part. 1. divers. & dec. 315. nu. 7. part. 17. res.

12 Contrarium verò suadere neque potuit ratio publici

commercii, que impedita remaneret, quoties emptor locorum montium non esset tutus in emptione de illis facta modo confucto, quo passim in urbe & in aliis transferri solent; nam si in terminis proposti casus admitteretur translationis validitas, talis admissio esse potius destructiva, quam conservativa publici commercii, dum non solum omnes ab acquisitione locorum montium retraherentur, sed quia absque eorum consensu possent de illis omnibus valde privari, ut observat Rot. & decif. 642. nu. 15. & sibi coram Dunozet. Jun. sed inasper eorumdem possessores ad evitandum tam grande præjudicium illa certatim distraherent, ut illorum pretium investirent in rebus, que absque eorum consensu non essent alienabiles; unde si ab inconvenienti possibili esset arguendum, hoc certe majus existeret illo, quod per defensores Montiffarum circa restrictionem commercii fuit ponderatum. Ne igitur injuriam occasio nascatur, unde iura nascatur, ut inquit text. in l. meminert, Cod. unde liber. permitti minime debet, quod emptor à non Domino sub eo prætextu quod Principem in venditorem agnoscit, licet subdole interpositionem illius auctoritatis procuraverit, sit tutus in emptione quam absque prioris Domini consensu legitime reportavit, ut optime ponderat & decif. 642. nu. 15. & 16. coram Dunoz. Jun. potissimè cum etiam prior locorum montium Dominus in suam Auctorem Principem recognoscit, prout recognoscit secundus; & in consensu potius subveniendum est anteriori possessori, qui ultra Principis auctoritatem, habet insuper assistentiam verituti domini & legitimi consensus resignantis, quam secundo locorum montium possessori, qui nullo titulo veri Domini innixus, solum auctoritatem Principis subdole procuratam habet, quam utique Princeps non interposuisset, si notitiam falsæ resignationis habuisset, ne vero Domino præjudicium inferret, ad text. in l. quoties, Cod. de rei vendit. & l. id quod nostrum, ff. de regul. iur.

Prout neque videtur emptoribus suffragari posse fundamentum bonæ fidei, cum illa maior concurrat in vero Domino locorum montium, qui sub juris communis dispositione & publica securitate tutus existeret, quod loca montium ad se spectantia ab eo absque illius consensu divelli non poterant; que utique preferenda venit illi, quam emptor potuit habere, dum ipse de rei vendita qualitate, ac de persona venditoris exquirere tenebatur: quod si hæc explore neglexerit, cum de aliqui negligentia notari possit, omnis æquitas & iustitia exposcit, ut in concursu el veniat succurrendum, qui in nihilo penitus deliquit, ad text. in l. hoc iure 27. & l. si mancipium 34. ff. de evict. Rot. coram Priolo dec. 461. n. 7.

Nec quidquam urgent in contrarium exempla noviter allata: quod nempe in duobus similibus, R. Camera nullam voluerit capere resolutionem: nam ultra quod nullatenus probatum fuit, huiusmodi causas fuisse verè propositas & discussas in dicto tribunali: accedie insuper: quod quatenus etiam R. Camera ab eorum resolutione abstinuisset propter aliquam circumstantiam in illis casibus concurrentem, non inde sequitur, quod præsentis controversia non esset per juris tramites dividenda; & prout alias in nostro tribunali decisa fuit coram Cavalier. dec. 651. nu. 7. & seg. & coram Dunozet. Jun. dec. 642. nu. 13.

Et licet prædictæ Decifiones non sint in terminis præsentis casus; adhuc cum ratio decidendi funderit in defectu legitimi consensus, inde sequitur, quod præsentis casu optime adaptabiles deregantur.

Et ita utraque parte informantur &c.

MANTISSA DECISIONUM SACRÆ ROTÆ ROMANÆ, ad Librum Tertium THEATRI VERITATIS & JUSTITIÆ, CARDINALIS DE LUCA, *Qui est* DE JURISDICTIONE ET FORO COMPETENTI &c. ARGUMENTA DECISIONUM, DE JURISDICTIONE ET FORO COMPETENTI &c.

DECISIO I. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Episcopus cognoscere potest de causis suæ mensæ, nec Judex Laicus se in eis ingerere valet, etiam si alias ei concessum fuerit privilegium de illis cognoscendis, cum ex contraria observantia illud amissum, & per Episcopum recuperata jurisdictione censetur.

DECISIO II. Avenion. seu Carpentoracten. Jurisdictionis.
Sicut olim Procurator Cesaris in causis fiscalibus erat Judex privativè ad Proconsullem, ita hodie Judex & præfatus Camera Comitatus Venaisini, tamquam loco procuratoris Cesaris subrogatus, est Judex privativè ad prolegatum, qui in locum pro consulis successit.

DECISIO III. Cavall. Jurisdictionis.
Procurator jurisdictionalis ex bulla boni regiminis intetesse potest redditionibus rationum per administratore, communitatum faciendis, etiam si adit contraria consuetudo.

DECISIO IV. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Præfatus seu Judex Camera Comitatus Venaisini in causis interesse sibi concernentibus privativa jurisdictione pollet; de causis verò privatorum cognoscere non potest, nisi explicitè se submitserint eius curiæ, adeo ut non sufficiat generalis submitssio omnibus curiis, cum intelligatur de curiis competentibus vel ratione originis, vel domiciliis, aut contractibus.

DECISIO V. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Hæc Decifio est confirmatoria præcedentis, nec altero indigent argumento.

DECISIO VI. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Hæc Decifio confirmat ea que in antecedentibus Decifionibus firmata sunt.

DECISIO VII. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Hæc Decifio nemum confirmat motiva præcedentium Decifionum, sed respondet etiam obiecto consuetudinibus immemorabilibus.

DECISIO VIII. Carpentoracten. Jurisdictionis.
Hæc Decifio, que est confirmatoria præcedentis, firmat

ex defectu læsionis non esse locum restitutioni in integrum adversus quatuor sententias conformes, & præsentis immemorabili consuetudini respondet.

DECISIO IX. Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis.
Quod Abbatia Fulden. sit nullius, & Abbas in ea habeat nativam jurisdictionem unà cum Territorio separato à Diocesi Herbipolen. in hac decifione plenissimè comprobatur, in qua etiam de multiplicibus Privilegiis, & actibus, ex quibus talis Jurisdictio desumatur, & demum, quod eadem Jurisdictio possit acquiri, vel per immemorabilem, vel per quadragenariam cum titulo, & qualis titulus ad hunc effectum sufficiat.

DECISIO X. Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis.
Jurisdictio, & exemptio nativa in Ecclesiis inferioribus de Jure dari non potest, & ex ista tribui nequit Abbatie Fulden. quia non constat de ejus erectione ante Episcopatum Herbipolen. prout omnino probari deberet. Brevia Pontificia exemptiva regulariter non important, nisi exemptionem passivam, nisi facta fuerint mentio de Clero, & Populo, & expressè fuerit adempta Jurisdictio Episcopi, potest tamen Prælatus inferiori jurisdictionem, & Territorium præscribere, si concuratur quadragenaria cum titulo colorato.

DECISIO XI. Maberanen. Jurisdictionis.
Ecclesia que ante unionem habebat suam Diocesim, eam post unionem retinet æque principalis, & ex quibus talis dicatur.

DECISIO XII. Maberanen. Jurisdictionis.
Idem Argumentum cum superiori.

DECISIO XIII. Giennen. Adjunctorum.
Concilium Tridentinum demandans, ut Episcopus in causis, & delictis Capitularium procedat cum adjunctis, militat solum in iis Capitulis, que ante Concilium erant exempta, cum de jure, quoad Capitula non exempta, possit Episcopus sine adjunctis procedere; & ex quibus præsentis exemptio ante Concilium exclusa remaneat in casu hujus decifionis.

INDEX DECISIONUM.

<p>A Vvenionen, seu Carpentoracten. Jurisdictionis, Luna 29. Aprilis 1697. Priolo. Decifio II.</p> <p>Carpentoracten. Jurisdictionis, Luna 22. Junii 1682. Paulucio. Decifio I.</p> <p>Eadem 11. Maii 1699. Lanetta. Decifio IV.</p> <p>Eadem Luna 8. Febr. 1700. Lanetta. Decifio V.</p> <p>Eadem Luna 25. Junii 1703. Priolo. Decifio VI.</p> <p>Eadem Venetis 8. Maii 1705. eodem. Decifio VII.</p> <p>Eadem Luna 15. Martii 1706. De Omanno. Decifio VIII.</p> <p>Cavall. Juris interessendi, Luna 2. Maii 1701. Molines. Dec. III.</p>	<p style="text-align: center;">F.</p> <p>* Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis, Luna 28. Junii 1700. De la Tremolle. Decifio IX.</p> <p>Eadem Luna 18. Februaris 1703. Molines. Decifio X.</p> <p style="text-align: center;">G.</p> <p>* Giennen. Adjunctorum, Luna 13. Februaris 1702. Molines. Decifio XIII.</p> <p style="text-align: center;">M.</p> <p>* Materanen. Jurisdictionis, Luna 29. Aprilis 1596. Gypso. Decifio XI.</p> <p>Eadem, Venetis 14. Martii 1597. Gypso. Decifio XII.</p>
--	---

Secundo ad causas, ubi partes explicitè illius Curie se submittant...

In quem sane sententiam et facillius inclinarunt, attento municipali jure...

Ex ista autem restricta facultate certam causarum speciem cognoscendi...

Nec hujusmodi limitatam Jurisdictionem prorogamam dici posse DD. existimantur, vel ex generalis submissione...

Et quamvis ex speciali Supremi Principis privilegio acquiri possit Jurisdictione...

Idque certius, cum verba concessionum non sint adeo clara, nec dictam facultatem illimitatam per se esse inferant...

Idque certius, cum verba concessionum non sint adeo clara, nec dictam facultatem illimitatam per se esse inferant...

Idque certius, cum verba concessionum non sint adeo clara, nec dictam facultatem illimitatam per se esse inferant...

Idque certius, cum verba concessionum non sint adeo clara, nec dictam facultatem illimitatam per se esse inferant...

Idque certius, cum verba concessionum non sint adeo clara, nec dictam facultatem illimitatam per se esse inferant...

statuto non adverteretur, ad tradita per Rot. cor. Buratt. dec. 297. num. 2. & coram Priolo. dec. 422. num. 16.

Nil relevante, quod in litteris expeditionis hujus officii in personam modernè resignatarum concessis per Emilianum Cardinalem Cibo, tunc temporis Legatum nuntissimum...

Utraque Avenion. major verborum amplitudo concurrat. Ultra quod enim nec illa emanatur causa cognita, quinimo 17 cum erroneo supposito Jurisdictionis jam competentis; cessare visa fuit difficultas...

Minutius suffragari visa fuit contraria observantia desumpta ex cognitione causarum inter privatos habitata per Praesides Cameræ...

Cumque in contrarium urgeant plura iudicata in casu præficio dissentis alterius ex colligantibus, vel destructa remanet contraria observantia, ut dixit Rot. dec. 562. n. 15. parti 5. & dec. 244. n. 13. p. 13. & dec. 352. n. 28. & 29. p. 16. rec. v. lea attendenda non est in consensu alterius cum tam juris quæm statuti dispositio affinit, quæ semper prævalere debet, 22 Gratian. disp. c. 757. num. 27. Rot. dec. 273. num. 21. p. 15. rec.

Absque eo quod oblatte visa fuerit auctoritas Margareti super statuti Provincia, & Bertrandi in ejus consensu, dato per informantes pro resignataro, licet inter ejus volumina non impresso; quo enim ad primum, cum Comitatus Venayssinus reguletur propriis statutis, non vero illius Provincia, nequit de uno loco inferri ad alium, ubi contrarium reperitur...

Et ita &c. declarandum modum, non competere Jurisdictionem, nisi in causis concernentibus interesse fieri, vel in quibus partes explicitè se submitterint, ut supra statutum fuit, responderunt, utraque.

R. P. D. LANCETTA. Carpentracten. Jurisdictionis. Luna 8. Februarii 1700.

Hæc Decifio est confirmatoria præcedentis, nec altero indiget argumento.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

JUDICI CAMERÆ ex statuto Comitatus Venayssini prohibita est cognitio causarum inter privatos vertentibus.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

Comitatus Venayssini competit, tam in causis interesse fisci concernentibus, quam in aliis privatorum qui illius Curia se submitterint...

Nedum enim restitit originaria natura officii, fed etiam ipsa statuti Comitatus Venayssini dispositio, qua prohibetur Domino Præsidi cognitio causarum inter privatos vertentium, itaut proinde Jurisdictione ad istas extendi non possit, ut late firmat præcedens decisio edita coram me.

Non attento, quod in contrarium concurrit indultum a Prolegato concessum anno 1501. pro cognitione dictarum causarum; præter enim responsiones deductas in mea decisione, §. Et quævis, fuit de novo animadvertendum quod sequenti anno 1602. Gubernator Avenionensis & Rector Comitatus Venayssini, ad preces populi indultum præfatum, tamquam contrarium statuti, constitutionibus, & privilegiis dicti Comitatus usque tunc pacifice observatis revocavit, ut in presenti summario, unicus quomobrem tantum minus potest in dicto indulto jam revocato illud constitui fundamentum, Rot. cor. Buratt. dec. 452. n. 1. & 2. & apud Posthum. de manu. dec. 454. n. 2. & in rec. dec. 207. n. 11. p. 19.

Hinc procedendo cum dispositione statutaria visum fuit nihil referre, quod ubi in cap. 77. decernitur omnes causas fisci inter privatos esse cognoscendas à judicibus ordinariis, addita fuerit limitatio, Nō ratione contractus, vel submissionis alicui conveniri possent, quoniam inde inferri non potest, quod statuentes in hac parte intelligere voluerint de submissione generali, quæ præcedenter non esse attendendam præfere decereverunt. Cum enim hæc esset instantanea correctio, dicendum est hoc voluisse intelligere de submissione particulari, & speciali, ita conciliando statutum, 3 prout semper fieri debet, per text. in l. non adeo, §. quod si pure, ubi glossa ff. de comiti. & demonst. Calderin. cons. 5. in fine de privil. Rot. dec. 305. n. 11. p. 14. & dec. 33. n. 4. p. 15. rec.

Imò cum in Capite 175. statuti prohibetur Præsidi Cameræ se intrromittere, & jus dicere in causis privatorum vertentibus super bonis per Cameram in feudatis, in quibus proinde esse potest admixtum aliquod jus ipsius Cameræ, tantò fortius dici debet prohibita cognitio ipsa quoad causas privatorum indifferentes, argumento text. in auth. multo magis. C. de sacros. ecclies. quod esse in jure validissimum, respondit Rot. dec. 257. n. 15. p. 19. rec.

Et ita unica parte informante resolutum. R. P. D. PRIOLO. Carpentracten. Jurisdictionis. Luna 25. Junii 1703.

Hæc Decifio confirmat ea que in antecedentibus Decifionibus firmata sunt.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

JUDICI CAMERÆ ex statuto Comitatus Venayssini prohibita est cognitio causarum inter privatos vertentibus.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

Illius fuerunt exhibita pro parte Præsidis acta publica, longa serie congesta, ex quibus justificari contendebatur narrativa facta Papæ in applicatione eidem porrecta pro confessione officii, quod nempe Præsides confueverint cognoscere causas in eodem Tribunali introductas in vim submissionis generalis; idcirco, dilata resolutione, responsum fuit ad mentem, quo fuit, ut dato dubio super remissoria, utrumque disputaretur in eadem Rota; quibus proinde hodie adimpleretur, cum DD. remissoriam, & compulsiorem, non aliter concesserint, quam cum retardatione, vel sine, ut in altera decisione coram me edita responderunt, quoad negotium principale constat de tribus.

Substiteret namque visum fuit de jure communi, Jurisdictionem Præsidi Cameræ, ut sufficit in locum antiqui Procuratoris Cesaris, esse modificatam ad solas causas interesse fisci primario, vel secundario concernentes; de jure vero municipalibus fuisse eidem litteraliter prohibitam cognitionem causarum inter privatos vertentium, ac proinde submissionem generalem Jurisdictioni quarumcumque Curiarum tacite sive etiam expresse in contractibus factam; intelligi debere de Curis competentibus vel ratione originis, vel domicili, aut contractus, non autem de Curis de jure communi & municipalibus incompetentibus, vel late probant decisiones in hac causa editas sub die 11. Maii 1699. §. nec hujusmodi; & seq. & 3. Febr. 1700. §. hinc procedendo, cor. R. P. D. meo Lancetta, confirmata 10. Junii 1702. coram R. P. D. meo Caprara.

Quidquam non relevantis contrariis indultis reportatis tam à Prolegato Avenionens. de anno 1501. quam à fan. me. Alex. VIII. quia primum fuit expresse revocatum de anno sequenti ad preces populi Venayssini, tamquam à jure communi exorbitans, & contrarium statuti, quibus, ac privilegiis totius Comitatus; alterum vero, uti præfatum sub narrativa Papæ facta, quod Præsides Cameræ confueverint privatorum causas cognoscere, ne submissionis diceretur, debuisset de Narrativa plenè justificari, juxta firmata per Rot. in rec. dec. 261. n. 9. p. 7. dec. 412. n. 2. & 6. p. 12. & in Firmana Jurisdictionis 10. Maii 1700. sub §. 3. coram Reverendiss. Dom. meo Decano, & comprobatur quoque citata prima decisio R. P. D. meo Lancetta, sub §. Et quævis.

Itaut per consequens ad hunc effectum sufficientes minime reputari poterint testium depositiones pendente lite expulsa, & actus omnino informes, & absque citatione partis extracti, resistente potissimum in contrarium censura juris communis, & statuti, ut plene notat d. prima decisio, citato §. Et quævis in fine, coram R. P. D. meo Lancetta.

Et ita utraque, &c. R. P. D. PRIOLO. Carpentracten. Jurisdictionis. Veneris 8. Maii 1705.

Hæc Decifio nedum confirmat motiva præcedentium Decifionum, sed respondet etiam objecto consuetudinis immemorabilis.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad causas interesse fisci concernentes.

JUDICI CAMERÆ ex statuto Comitatus Venayssini prohibita est cognitio causarum inter privatos vertentibus.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

RESERVA seu JUDEX CAMERÆ restrictam habet Jurisdictionem ad solas causas inter esse fisci primario vel secundario concernentes.

